

משרד החוץ-מחלקת הקשר

17448

תאריך: 02.03.90

** נכנס **

סודי

**

**

**

חוזם: 2,17448

אל: המשרד

יעדים: רהמש/433, מצב/1906, מנמת/653

מ-: בון, נר: 153, תא: 200290, זח: 1500, דח: מ, סג: 10

תח: 8 גס: אירופה

נד: 8

סודי/מיד

אל: אירופה 1

מאת: השגריר-בון

סיכום ביקור שהח בון

בעת ביקורו, היו לשהח 3 פגישות עבודה:

ארוחת בוקר עם עמיתו גנשר.

פגישה עם נשיא דפג פון ויצסקר.

פגישה עם הקנצלר קוהל.

3 נושאים עברו כחוט השני בפגישות אלה.

א. התייחסותנו לאיחוד גרמניה.

ב. הסנקציות של הנציבות.

ג. דווח על מגעינו עם גרמז.

1. על ארוחת הבוקר עם גנשר דווח מיכאל שילה בהרחבה נוסף שמשרדו של גנשר ביקש להימנע מפרסום תמיכת גנשר בהמשך מגעינו לכינון היחסים עם גרמז.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2. השיחה עם הנשיא.

שהח פתח בהעבירו ברכות מהנשיא הרצוג והבעת תקוותו לקבל פניו בקרוב בישראל.

שהח דיווח על מגעינו עם גרמז. בהקשר זה סיפר ששהח גנשר תומך במהלכנו זה והמשכו.

אמר שהוא רואה באיחוד גרמניה A FOREGONE CONCLUSION. הוא נותן אימון במוסדות ובמסורת הדמוקרטים של רפג. הוא רואה בהרחבת מסורת זו לגרמז, התפתחות חיובית. ישראלים ויהודים מדברים, מסיבות מובנות על העבר, אך יש כמובן צורך להסתכל לקראת העתיד.

הנשיא הודה לשהח ארנס על דבריו בנושא האיחוד והוסיף שאין אפשרות לנבא מתי יתרחש.

הנשיא רואה צורך לא רק ליישם את התהליך הפורמלי עם 4 המעצמות, אלא יש גם לתת לשכני גרמניה הרגשת בטחון כלפי גרמניה המאוחדת. בהקניית תחושה זו הוא רואה מעין לגיטימציה לא רשמית. כיעד, הוא מצטט את חבר הפוליטבירו יעקבלב, שאמר שיש לשאוף לא לאירופה גרמנית אלא לגרמניה אירופית.

הנשיא דיבר נחרצות בהתייחסו לגבול המזרחי, ואמר שבנקודה זו לא תשאיר גרמניה מקום לספקות נוספים.

שהח אמר שאיננו רואה הבדל מהותי בין גרמניה עם 61 מליון תושבים לעומת גרמניה של 77 מליון תושבים. הנשיא אמר שיש אולי שכנים החוששים שהגודל יביא להתעוררות לאומנית, אך הוא פסל אפשרות זו על הסף.

מכאן עבר ופסל את המושג 'מבצר אירופה'. ציין שבדיה'מ היא האימפריה הקולוניאלית האחרונה.

בהמשך דיווח שהח על סוגיית הסנקציות בנציבות והביע אמונו ששהח גנשר יוכל לתקן הבעיה במועצת השרים.

בהמשך דיווח שהח על יוזמת השלום והביע תקוותו שתקויים פגישה משולשת תוך כמה שבועות.

הנשיא דיבר על הצורך לנהל מו'מ עם צדדים וארגונים שאין מסכימים עימם, ושיש לעזור לפלשתינאים להתגבר על שגיאות העבר שלהם. בתשובתו השווה שהח את ההתייחסות לפליטים בעולם הערבי, לזו במקומות אחרים בעולם תוך מתן דוגמה קונקרטית כיצד הייתה נראית אירופה לו פליטי הסודטים הוחזקו עד היום במחנות פליטים לאורך הגבול.

הנשיא אמר שייבקר בצ'כיה ב-15.3, יום כניסת הצבא הגרמני לצ'כיה. ביקש לא לתת פרסום לכך עד שהדבר יפורסם ב-2 הבירות.

השיחה כולה ארכה למעלה משעה וזאת למרות שנקבעו לה 45 דקות בלבד. היא הצטיינה באווירה אוהדת ביותר.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2. השיחה עם הקנצלר.

השיחה שנקבעה ליום בו הייתה לקנצלר הודעה בענין גרמז בבונדסטאג, ישיבה עם ראשי הממשלה של המדינות וא"ע עם מיטראן בארמון אליזה, הקצו לה בתכנון 15 דקות. למרות זאת, נמשכה למעלה מחצי שעה, באווירה טובה. הקנצלר התנצל על מצוקת הזמן שלו באותו יום והוסיף שלא יכול היה לעמוד כנגד קסמי השגריר למרות קוצר הזמן. שהח פתח בהעבירו ברכות מראה'מ ובהבעת תקווה שלחילופי האגרות לא נשאר משקע. הקנצלר אמר שהבעיה עבורו איינה קיימת.

שהח אמר שיש לנו אמון בדמוקרטיה של רפג והחלת מסורת דמוקרטית זו על גרמז הינה רצויה וטובה. שהח דווח על שיחותינו עם גנשר ופירט על מגעינו עם גרמז. אמר שהגרמזים הודיעונו שרצונם בכינון יחסים דיפלומטיים. לכך הצגנו תנאים מוקדמים.

שהח איזכר הודעת מודרו ואמר שאנו שואלים עצמנו האם יש טעם, לאור האיחוד הקרוב, להמשיך במגעים עם גרמז. הוסיף שגנשר תמך במגעים אלה ובכינון היחסים. על כך השיב קוהל שהוא שותף לעמדת גנשר אך סייג זאת בהמליצו שהדבר לא יעשה ב-4 השבועות הקרובים (קרי, עד הבחירות בגרמז). בהמשך דיבר קוהל בהרחבה על ההתפתחויות בגרמז. אמר שאם כי לא האמין ביציבות הרבה של המשטר, הוא לא ציפה להתמוטטות כה מהירה. הזכיר את תכנית 10 הנקודות שלו בה היו 3 שלבים. הוא חשב אז על בחירות בגרמז תוך שנה. למעשה נגזזו כבר שני השלבים הראשונים (קרי, המסגרת החוזית והקונפדרציה). הזכיר שבגרמז יש כבר היום פירמות המתחשבות במדקים גרמניים (רפ'גיים). יש מחוזות בגרמז ההולכים ומתנתקים מן הממשל המרכזי המתפורר. במחוז אחד החליט נשיא המחוז לפתוח את כל הגבולות ולהכריז על כל החגים הנוצריים כחגי המחוז. חלק ניכר מן המנהיגים וראשי הערים הינם בבית סוהר או בחקירה. שוטרים אינם מתייצבים לעבודתם כי אינם רוצים להיראות במדים.

קוהל הזכיר שאזרח גרמז צריך להיות לפחות בן 79 כדי לזכור חווית בחירות חופשיות.

בהתייחסו לחברים בשולחן העגול, אמר שהינם אידיאליסטים חסרי כל נסיון. את מודרו עצמו הגדיר כהגון ואמר שהאיש מודע שימיו השלטוניים ספורים ומסתיימים ב-18 במרץ. הוא התייחס בסארקזם לסדרי הפרישה של הפונקציונרים של המפלגה וכדומה, להם הובטחו משכורת למשך השנתיים הקרובות. קוהל אמר שהדבר דומה למצב בו היו אנשי הגסטאפו מקבלים שנתיים משכורת החל מ-1945.

בהמשך התייחס לסוגיית האיחוד המונטרי ולדרישת גרמז לקבלת 16 מיליארד מ'ג - סכום שיספיק לדעתו למשך שבועיים. יש היום,

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לדברי קוהל, 200 חברות ברפג המוכנות להתחיל מיד בפעילות כלכלית בגרמז, בתנאי שינתנו הבטחונות המתאימים להשקעתם. הזכיר ש-3 כורים גרעיניים בגרמז הינם 'במצב גרוע מצ'רנוביל'. למרות כל הנל, קוהל הינו אופטימי כי הרי גרמז שוכנת על השטח התעשייתי המסודתי של גרמניה. בהמשך התייחס בקצרה לפחדי השכנים לסוגיית שתי הבריתות ולהמצאות 380 אלף חיילים רוסים בגרמז. סיפר שאמר לגורבצוב שאם תהיה בגרמז התנגשות בין מפגינים לחיילים-זהו סוף הפרסטרזיקה. קוהל רואה בגרמניה המאוחדת גורם מייצב השלום בין מזרח ומערב אירופה. אין ולא יהיה דייך רביעי. לגרמניה החדשה ציר חדש. חוזה וורסאי היה שגיאה היסטורית, אך שגיאות דאז לא חזרו. הציר הכלכלי הינו בדרום מערב, והריין הינו הנהר המכריע בגרמניה. לכולנו עניין שגורבצוב יצליח וישאר. אלולי ההתפתחויות בשתי הגרמניות, לא הייתה רפורמה בהונגריה ובצכיה. לקראת סיום השיחה סיפר שהח ארנס לקוהל שהעלה את נושא הסנקציות בשיחתו עם גנשר ועם הנשיא פון וייצסקר. סיפר שגנשר הבטיח לפעול, קוהל קבע נחרצות שהוא מתנגד לסנקציות ובהקשר זה הזכיר עמדתו, יחד עם דאה'מ בריטניה, נגד סנקציות על דרא'פ.

הקוצלר ביקש שנעדכנו בנדון.

ג

תפ: שהח, סשהח, רהמ, ממרהמ, שהבט, מנוכל, ממנוכל, ר/מרכז, רם, פ(אמן),
 ממד, איר, גוברין, מזאר, כהן, כלכליתב

